

Kovács András Ferenc – Tompa Gábor

TRANSSEYLVÁN PÓTDEPRESSZIÓK

Kovács András Ferenc – Tompa Gábor

TRANSZSYLVÁN PÓTDEPRESSZIÓK

*Kétbalkezes szonettek
(1993–2011)*

Bookart Kiadó
Csíkszereda, 2011

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KOVÁCS, ANDRÁS FERENC

Transsylván pótdepressziók : kétbalkezes szonettek /
Kovács András Ferenc, Tompa Gábor. - Miercurea Ciuc :
Bookart, 2011

ISBN 978-606-8351-05-6

I. Tompa, Gábor

821.511.141(498)-1

ISBN 978-606-8351-05-6

© *Kovács András Ferenc, 2011*

© *Tompa Gábor, 2011*

© *Bookart, 2011*

Depressio Transsylvaniae

(1993–1998)

„Ideje, hogy megzabolázzam ihletemet, és egy pillanatra megtorpanjak utamon, mint mikor egy nő vagináját nézi az ember; helyénvaló visszatekinteni a megtett távra, majd pihent tagokkal felszökkenni, és nekirugaszkodni féktelenül. Egyhuzamban, egy lélegzetre nagy utat bejárni nehéz; és a szárnyak lankadnak ott fenn a magasban, hol nincs remény és nincs lelkipurdalás.”

„Szép, akár a ragadozó madarak karmainak behúzhatósága; vagy mint az izommozgások tétovasága a nyakszirttáj redőinek sebében; vagy még inkább mint az olyan önműködő patkányfogó, melynek rugóját maga a csapdába esett rágcsáló húzza fel újra, és mely szalma alá rejtve is szüntelenül teszi a dolgát; és legfőképpen, mint a varrógép és az esernyő véletlen találkozása a boncasztalon.”

(Lautréamont: Maldoror énekei – Bognár Róbert fordítása)

Mon Hypocrite Lecteur!

Inkább ne tudd meg, nyájas olvasó!
Inkább csukják rád könyvemet bután!
Inkább légy könyvmoly, bölcs orangután!
Inkább verj szájba, mint a konyhasó!

Inkább Tu Fu, de nem nippon Basho!
Inkább rohanj kemény vessződ után!
Inkább merengj: a víg idő fut ám!
Inkább bagoly, mint szirti zord sas, ó!

Inkább kolibri, mintsem égi Concorde!
Inkább fiát, mint apját Mercedes!
Inkább Oedipe, ki láncokat vakon hord!

Inkább imád, mint kedvenc versed ez!
Inkább leginkább, mert végleg eltolték!
Inkább üres lapokba rejtett holt ég...

Tizennégy gramm párizsi

(Bodler Bodlerovics Albatrockij szonettje)

A Place Pigalle-t gatyátlan hátrahagyva
futásom bús volt, szinte bódleres,
mint kinek nincs már vesseje, se magva,
s magas bárszéktől segge hóttveres,

de tudja: így járt Móricz, Tóth, Veres,
és még sokan... De sorsuk hátha zagyva?
A pajzánságban értelmet keres:
mit ér magyar szalonna s árva hagyma?

E bő piacról zalánmód lelépni,
vagy lelkendőzni: „Kis létünk be szép, ni!”
Míg görcsbe fagy a hölgykoszorúér...

S mehetünk majd a Tatiba, Tatára,
hol az írásnak nincs többé határa:
csak űr süvít ránk, csak szomorú tér.

Szplínes szonett

Most épp azért nincs kedvem semmihez,
mert hozzám sincs a semminek se kedve,
kis hölgycsokor sem áhít epekedve –
talentumomnak túl sok ennyi hecc.

Öt verset mérek ötven pennyhez –
szívem pár fontér' rögvest megrepedne...
De szólít Ő: „A lantot még ne tedd le!
Ha zord idő rág, más is enni kezd...”

Leselkednek rám válaszátonállók,
ha szablyapennám megsuhogtatom,
verskalózok kivetik rám a hálót,

s én, Pallasz baglya, elhuhoghatom,
hogy nyavalyákat hagytak rám örökbe –
de Dévénynél már többet nem török be!

Kozmikulások

A hideg rázza most az alkotókat,
lúdbőröznek, mint kezdő tragikák,
kiket feldöfnek bőszen vad bikák –
Európé faráról aktfotót ad...

Horvát, szlovén, cseh csókot nyom a tótnak,
száz eszkimó szapulja Afrikát,
nedves hüvelyről folynak vak viták,
s a főgyógyászok folyvást meghatódnak...

Shakespeare s Weöres lúdbőrzik fönt – s alant
teremnek úgyis dosztig nyers zsenik,
kezükben pórjasan pereg a lant,

szakállukat szent tűznél perzselik,
míg a világ szutykosan ünnepel!
De ők az úri koszban tűnnek el.

Korfordulós szonett

Zsenik teremnek, nőnek, mint a dudva:
szívet dögleszt a világvége itt,
de versig engem rímek éke vitt –
nem anyatej, mely számból is kifutna.

Csak tengek új boldogságot hazudva,
hordozva hordám fakó génjeit,
bár bennem egykor elmék fénye hitt,
s egem remények pingálták azúrra...

De nem vagyok. Már rothad fent a mennybolt:
tisztának tűnik majd, mi csupa szenny volt –
csak én leszek még mocskos, úgy hiszem...

S kacsintok majd alkalmi nagymosásra –
hány ezredév vár talmi koszba vásva?
Korhadt ladik ring füstölgő vizen...

Marosvásárhelyi noktürn

Faust helyett faúsztatók a parton,
a Goethe is hullatja taraját,
flekkenezik a disznyók karaját,
a várfal már csak zsírpecsétes karton.

Lábadra lépnek, s egy se mondja: „Pardon!”
(A jó szokás s a tyúkszem sem saját.)
Sirathatod bús nemzedet baját –
nem lép fel itt se Delly már, se Burton.

Inkább lelép mindenki, lépre csal,
s metró-polisz lesz föld alatt lakókból –
vasárnap, vircsaft, virtus, népricsaj,

zsírsejtes agy, melyhez vérzés talál,
s mord vakkanás: „Mit ér az eb, ha kóbor?”
Varjak vezette pontosság: halál!

Orientalische Gürtel

Zászlórudakból lesznek lószalámik –
nem kaszál pontosan a jó halál itt,
bár lelkeken peng fáradt fenköve,
kotyog már fent kalapja s lent öve,

de rendet vágva véradót csal, ámít,
hisz támogatja Mohamed, Szulámit,
hogy táguljon művészi en-köre,
mert szent völgyekben *korán* vetköze,

míg nem maradt csak csontja nékije,
s Mekkában köpnek minden vétkire,
pedig kivágott korhadtt kalifákat,

s hörgött, akár ezernyi púpos állat,
mint hímesen megháremolt szeráj,
ki hírneved hordozza, Kupleráj!

Köteles utca 6.

Bagólesen csak reszket a szonett,
sok senkiházi benne szertevakkan,
s rőfögve trappol sertés, marha, vadkan!
Meg lószalámi – ama vakon ett...

Végállomása kedves TOILETTE,
hol delné sminkel százszor száz alakban,
hisz minden illemhelyen színész-szak van,
de hol lép föl Marie-Antoinette?

A kupleráj itt tízkor már bezár,
hiába dönget Vitéz Belizár,
mert lágy hímtagja híre jár előtte...

Habár a horgot mások bélölik,
s a parton szót emelnek, védnökit,
pedig a poént Shakespeare már lelőtte!

Búcsú a Depressziótól!

Münchentől Marosvásárhelyig,

2011. augusztus 21-én

Így búcsúzott Kovács András Ferenc:

Isten Veled, komisz Depresszió!
Elköltözöm egy felsőbb emeletre,
ahonnan már a Hivatal se vet le,
s nem kérdi fruska-had, mi rossz, mi jó?

Madártávlatra már Redakció,
szétlőtt theátrum, méltóbb szeretetre
éhes komédiás, gyászos keretbe
vezényelt népség, vak ribillió...

Marad a tiszta leltár: Kriszta, Fanni,
üres papírlap hívó hallgatása,
néhány haver, ki nem bírt itt maradni,

lelkemnek bűvös orvoslója, Dása,
Gavril, ki drámát sürgetni se rest,
s utolsó gyarló főbélőm: e test.

És Tompa Gábor így búcsúzott:

A mélyben titkos, óceáni magma
fortyogva hűl, szívkerget tépeget –
rakódnak bennem évek, rétegek,
s mennyem beszippant, mint egy pánik-akna.

Mit is vélhetnék pur színházilag ma?
Világ gyomrában kétely émelyeg –
s elémhedek, hogy itt (extrém helyek
között) költőnek lenni kvázi szakma!

Várhat Kolozsvár, Párizs, San Diego –
dúlt énekből virágzik sanda egó,
mint álmodó rózsává vált paraj...

Most elvonulnék... Pá! Expressz szíóka!
Elúszom tonnás, más depressziókba,
mint nászi dalt mennydörgő bálnaraj!

TARTALOMJEGYZÉK

Depressio Transsylvaniae (1993–1998)

Mon Hypocrite Lecteur!	9
Tizennégy gramm párizsi	10
Szplínes szonett	11
Kozmikulások	12
Korfordulós szonett	13
Marosvásárhelyi noktürn	14
Orientalische Gürtel	15
Köteles utca 6.	16
Neumarkter Beobachter	17
Alteregős ének	18
Megy a gőzös	19
Charron ladikján	20
Kis Kárpáti Démonográfiák	21
Kárpálódásaink	22
L'Étoile d'Eger	23
Válás szonett módra	24
Húséges elhagyás	25
Sírástudók szonettje	26
Ó, Stonehenge, Lascaux, Altamira, Carnac!	27
Ős vagy, Ember!	28
Harún Al-Rasid porlik, mint a szikla	29
Kertbe vert urszuléc	30
Yankee Rie Eley Son	31
Hamiskártyások szonettje	32

Bűn & Bűnhődés	33
Szatír-ikon	34
Sorskezesség	35
Quod Erato cantabile	36
„Hogy sírva tallóz, aki él...”	37
Pusztába kiáltott szonett	38
Az utolsó szonett az Orosz Leányban	39
Trója-Trója-trilice!	40
Kisüsti sügérköszörű	41
Mesterlövészek szonettje	42
Legyen Lumière!	43
Romlik a világ, egyre romlik	44
Una vita violenta	45
Az eltűnt ihlet nyomában	46
A vágy lágy szárnyai	47
In memoriam Alvinczy Kázmér	48
Hommage à Cléopâtre VII	49
A cannes-i bál	50
Üleporello	51
Preferendum	52
Álompolgárok szonettje	53
La Dignité du Particulier	54
Lúdtalpra, magyar!	55
Megbékélés	56
A Gara de Est-en	57
Bertók Béla szonettje	58
Keskenyvágányú szonett	59
Ultimo Sospiro del Moro	60
La Langue brisée	61
Lakonikus tavasz	62

A középkorúak alkonya	63
Élek: vándorlás	64
Úrfelmutatás	65
Eltékozolt nyarak	66
Weöres: tenger	67
Pastorale	68
Tündéri kertek	69
Az ősök árnya	70
Fáradt költők kabátja	71
A terhes ünnep	72
Tékozló szonett	73
Mint lét alól fölröppent vak madár	74
Meg-megvonagló gyertyaláng szonettje	75
Epelógus, sőt: Végszó!	76

Transsylván pótdepressziók (1998–2011)

Csíki pótdepressziók

<i>Távolság vagy közelség</i>	81
<i>A presszók füstje ősszel</i>	82
Oidipusz a kolonoszkópián	83
A hosszú snittek éjszakája	84
American Dream	85
Dán Dogville	86
Alpárizsi patafizika	87
Théâtre de la Carmagnole	88
Nagy Szovjet Exhumáció	89
Casino Mundi	90
Klausenburgi Ulyssesek	91

Gépész utcai Odüsszeiák	92
Túlhan Medárdus innepén... ..	93
Csíki kesernyész	94
Székely krónikák, krónikus székelyek	95
Toldik éjszakája	96
Free Jazz	97
Transsylvania pótdepresszió	98
Szoljonij nem megy el	99
Kolozsvári koktél, 2008	100
Nichts zu Tutun	101
Vadalmá Máter	102
Kötelességeink	103
Helyi érdekek... Anno!	104
Elfeledett felejtők	105
Tájkép beteg múzsákkal	106
Leszálló ág	107
Molto inferno	108
Divini Variazioni	109
Az utolsó pecsét	110
Visszaesés a bűnbe	111
Búcsú a Nagyerdeműtől!	112
Kétbalkezesek őszi búcsúzója	113
Búcsú a Depressziótól!	
Így búcsúzott Kovács András Ferenc:	14
És Tompa Gábor így búcsúzott:	115

A kiadásért a Bookart Kiadó igazgatója felel
Megjelent 7.75 ív terjedelemben Myriad Pro betűtípussal szedve
A borítót Birtalan Kölk Zsolt készítette
Tördelőszerkesztő Para István
Műszaki vezető Császár Csilla
Készült a csíkszeredai Alutus Rt. nyomdájában
Felelős vezető Hajdú Áron igazgató
A Bookart Kiadó elérhetősége: www.bookart.ro